

Samen naar Heumen duurzaam en groen in 2030

**Heumen
Duurzaam en
Groen**

Jaarverslag 2023

In dit Jaarverslag laten de stichting Heumen Duurzaam en Groen en de bij haar aangesloten initiatieven zien wat zij in 2023 hebben gedaan.

De stichting Heumen Duurzaam en Groen is opgericht te Malden op 30 januari 2023 en kent vijf bestuursleden. Doel: het bevorderen van verduurzaming en vergroening in de gemeente Heumen in de meest brede zin.

Koepelorganisatie

De stichting is opgezet om als koepelorganisatie bewonersinitiatieven in verduurzaming en vergroening in de gemeente Heumen een formele basis te geven en te ondersteunen en één aanspreekpunt te zijn voor de gemeente. Ook is het de bedoeling het ontstaan van nieuwe initiatieven in de gemeente te stimuleren. Eind 2023 zijn er vier bewonersinitiatieven actief binnen de stichting: Energiezuinig Wonen Malden Noordoost; Levendig Groen Malden Noordoost; Energiecoaches heel Heumen (gemeentebreed actief) en Energiezuinig Wonen Overasselt. Heumen Duurzaam en Groen is als stichting een rechtspersoon; de initiatieven zijn dat niet.

Het bestuur van de stichting maakte in 2023 gebruik van een secretariaat. Het kreeg voor zijn communicatiewerkzaamheden ondersteuning van een Taakgroep Communicatie die bestond uit een bestuurslid, vrijwilligers vanuit de initiatieven, een ingehuurd communicatieadviseur en een communicatieadviseur van de gemeente Heumen. De Taakgroep kon ook desgevraagd initiatieven ondersteunen. HDG is in 2023 lid geworden van Steunpunt Energietransitie (regionale vereniging voor ondersteuning van initiatieven als HDG) en heeft een HIER-abonnement.

Activiteiten

In 2023 is onder meer de bestuurs- en organisatiestructuur neergezet. Het Meerjarenbeleidsplan 2023-2030 en het Communicatiebeleidsplan 2023 zijn opgesteld. Buurtprocesbegeleiding is gerealiseerd. Ondersteuning is geleverd bij publieksactiviteiten van zowel de stichting als van de initiatieven, periodiek was er overleg met de gemeente Heumen en er zijn vijf nieuwsbrieven uitgegaan. Met het oog op een mogelijke deelname aan een platform, is een tijdelijke website gebouwd en is het communicatiebeleidsplan plus begroting voor 2024 in voorbereiding. Het voorgaande is in belangrijke mate tot stand gebracht door de inzet van een extern communicatieadviseur in samenwerking met vrijwilligers.

Energiezuinig Wonen Malden Noordoost

Energiezuinig Wonen Malden Noordoost is in 2023 gestart met het ondersteunen van bewoners bij de verduurzaming van hun woningen. Via een straat-voor-straataanpak is bij 250 woningen aangebeld. Door onder andere onze 9 buurtbijeenkomsten, 2 duurzaamheidscafés én 1 open-duurzame-huizenroute sloten nog 50 andere woningen elders uit de gemeente zich hierbij aan. Er bleek concrete interesse in 240 verduurzamingsmaatregelen zoals spouwisolatie (55), vloerisolatie (45), glisolatie (36), warmtepompen (31), dakisolatie (27) en zonnepanelen (25). Inmiddels zijn 84 verduurzamingsmaatregelen uitgevoerd in 55 woningen.

Samen sta je sterker, bovendien is het leuker

Doel is om tot 2030 een 40%-reductie van CO₂-uitstoot ten opzichte van 2021 te realiseren. Kern daarbij: de warmtevraag te minimaliseren en zelf zoveel mogelijk duurzame energie opwekken. In eerste instantie gaat het er vooral om de woning zo goed mogelijk te isoleren. Dat vergt investeringen en daarom ligt de focus met name op 'geen-spijt-maatregelen'. Dat zijn robuuste maatregelen waarbij de bewoner de investering terugverdient, ongeacht welke warmtebron het aardgas zal vervangen.

Bewoners kregen advies, hulp bij de leveranciersselectie, offertebegeleiding en kwaliteitscontroles. En leveranciers kregen vooraf geïnformeerde bewoners als potentiële klanten. Zo zijn zowel bewoners als leveranciers ontzorgd. Voordeel van deze aanpak voor bewoners is dat ze geholpen worden door hun burens met:

- de keuze van een isolatie- of andere maatregel
- de volgorde en de samenhang daartussen
- de keuze van een leverancier
- de offerteaanvraag en de kwaliteit van de uitvoering
- de subsidieaanvraag

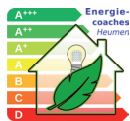
Levendig Groen Malden Noordoost

De Levendig Groen-groep bestaat uit 6 leden die de ideeën uit 2021 om een groenere wijk te realiseren gezamenlijk hebben opgepakt. 2023 was het jaar waarin de eerste groendaken werden aangelegd: na de nodige voorbereidingen is bij 14 woningen waar nodig eerst het bitumen vervangen en daarna het (schuur)dak belegd met biologisch sedum.

Op 13 mei is een Groenwandeling door met name de Molenwijk georganiseerd. Meer dan 40 mensen hebben toen de groendaken kunnen bewonderen: ladders waren daarvoor klaargezet. Daarnaast is een scala aan andere groenactiviteiten

bekeken. Nieuw aangeplante bomen, opnieuw ingezaaide wadi's, verschillende door bewoners geadopteerde stukken gemeentegroen. Alles om langzaam van de wijken weer een natuurgebied te maken en zo te zorgen voor meer voer voor de bijen en andere insecten. Met 'bijenbordjes' in verschillende openbare groenstroken zijn geparkeerde auto's geweest. In 2024 zullen deze acties doorgaan.

Gewezen is op het bestaan van subsidiemogelijkheden, onder andere bij Waterschap Rivierenland: Samen vergroenen. En contact is gelegd met de regiocoördinator LEADER (subsidieregeling). Of daarvoor een subsidieaanvraag mogelijk is, eventueel samen met andere initiatieven in te dienen, wordt in 2024 verder onderzocht. De gemeente gaat wadi's aan de Molensingel aanleggen. Over de inrichting daarvan is meegedacht. Een buurtactie gericht op regenwater afkoppelen, tegels wippen en meer groen erin staat in het voorjaar op de planning.

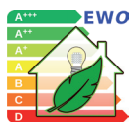

Energiecoaches gemeente Heumen

2023 is ons startjaar. Gezamenlijk hebben wij 125 aanvragen voor huisbezoeken gekregen en er zijn er 109 afgelegd. 81 daarvan zijn ook als afgerond gemeld. Van een aantal is de status onbekend. Dat moet beter. Het komend jaar hopen we het proces van aanmelden, toewijzen en gereed rapporteren verder te automatiseren. En wie weet gaan we in 2024 meer dan 200 huizen bezoeken.

Er zijn nu 11 coaches opgeleid en actief. Op 3 na wonen die allemaal in Malden. Het zou mooi zijn als we eind 2024 met 15 of meer energiecoaches zijn. Voor 2023 is de technische uitrusting van de coaches afdoende gebleken. In 2024 willen we, na aanschaf en training, het gebruik van infraroodcamera's mogelijk maken. We blijven open staan voor andere hulpmiddelen en opleidingen. Kennis- en ervaringdeling willen we in 2024 vergroten, bijvoorbeeld door het instellen van expertisegroepjes zoals die voor de infraroodcamera.

In 2023 zijn we begonnen met onze naamsbekendheid buiten Malden Noordoost te vergroten. De focus lag op (helaas ietwat teleurstellende) wekelijkse sessies in de bibliotheek en vooral op Hét Gemeentenieuws. In 2024 gaan we hard werken aan onze marketing: website, banners, flyers, folders en artikelen in dorps- en regiobladen. Samenvattend... 2023 was 'de start' en 2024 wordt 'ambitieuw'.

Energiezuinig Wonen Overasselt

In Overasselt is de vereniging 'Dorpsplatform Overasselt' (DPO) actief. Hun doel is 'bespreekbaar maken van ideeën zowel intern als extern over de leefbaarheid van het dorp op ruimtelijk, sociaal, cultureel en economisch gebied'. Een verduurzamingsinitiatief, zoals in Malden Noordoost, past daar prima in: in 2023 is Energiezuinig Wonen Overasselt (EWO) opgestart.

Drie energiecoaches en twee andere inwoners van Overasselt, hebben het plan van aanpak geschreven. Daarbij is dankbaar gebruik gemaakt van de kennis, diensten en producten uit Malden. Door de samenwerking met en ondersteuning van DPO verwachten we een groot draagvlak binnen Overasselt. Ook de gemeente Heumen is nadrukkelijk geïnteresseerd in én betrokken bij dit initiatief. Deze samenwerking vergroot de kans op succes aanzienlijk.

Het plan van aanpak beschrijft in essentie een pilot voor het verduurzamen van koopwoningen in één straat. Hierbij willen we zoveel als mogelijk de pilot door de bewoners zelf inhoud laten geven. Energiezuinig Wonen Overasselt (EWO) begeleidt en ondersteunt waar nodig en mogelijk. Dat kan ook door het inschakelen van deskundigen. De uit de pilot geleerde lessen worden gebruikt om andere huizen en/of straten op vergelijkbare wijze te verduurzamen. Op 28 maart 2024 houdt EWO een dorpsbrede voorlichtingsavond in het Verenigingsgebouw te Overasselt. Dat wordt de aftrap richting bewoners. 2024 wordt een druk jaar.

Financiële paragraaf

2023 was het oprichtingsjaar van de stichting Heumen Duurzaam en Groen (HDG). Ondanks herhaalde pogingen de aanschaf van een bankrekening te bespoedigen, kreeg de stichting daar pas midden november de beschikking over. Banken blijken zeer terughoudend te zijn met het openen van nieuwe rekeningen in verband met mogelijke witwaspraktijken. Formeel was er voor 2023 nog geen budget beschikbaar voor HDG, maar de gemeente Heumen heeft de kosten voor haar rekening genomen. Inkomsten voor en uitgaven door HDG waren er nauwelijks, met uitzondering van de subsidie van Energie Samen ten behoeve van een buurt-procescoördinator. Besloten is daarom te komen tot een verlengd boekjaar van oprichtingsdatum 30 januari 2023 tot 31 december 2024.

Bestuur Stichting Heumen Duurzaam en Groen

Ben Bottema: voorzitter, Energiezuinig Wonen Malden Noordoost

Joep Bijlmer: secretaris, Communicatie

Arjen Vonk: penningmeester

Jenny van Oostrum: lid, Levendig Groen

Luuk Sparreboom: lid, Energiezuinig Wonen Overasselt en Energiecoaches

Secretariaat: info@heumenduurzaamengroen.nl

Malden, maart 2024